

Badevann i Grenland

Risikoen for å bli syk av å bade i sjøen, ferskvann eller basseng i Norge er liten, blant annet fordi det er få badeplasser som ligger nær utslipp av avløpsvann. Hvis du blir du syk av badevannet, så er det vanligst å få infeksjoner i øye, øre og på huden, samt mage- og tarminfeksjoner. Risikoen for å bli syk av badevannet påvirkes av flere faktorer, blant annet været og egen helsestatus.

Varmt og tørt vær

Når været er varmt, blir vannet også varmere. Badevannet slik mange av oss liker det, gjerne over 20 grader, gir godt vekstgrunnlag for bakterier (mikroorganismer) i vannet. Dersom det varme været også gir lite nedbør, faller ofte vannstanden i ferskvann, og konsentrasjonen av mikroorganismer blir høyere. Mange badende vil forurense vannet ytterligere.

Stillestående vann og blågrønne bakterier

Områder med lite sirkulasjon av vann, gir også grobunn for mikroorganismer. Det frarådes å bade i vann med et tydelig farget belegg på overflaten som kan være blågrønne bakterier, tidligere feilaktig kalt blågrønne alger.

Hvis du bader i vann med høyt innhold av blågrønne bakterier, kan du få utslett og hudirritasjoner. Driker du noe av vannet kan man i tillegg bli forgiftet, så derfor bør du ikke bade i vann som har et tydelig farget belegg på overflaten («algeblomst»). Hunder bør heller ikke bade i vann med algeoppblomstring da de kan spise algemasse.

Regnskyll

Selv om tilførsel av regnvann vil kunne øke vannstanden og gi vannsirkulasjon, kan det også ofte tilføre næringsstoffer og forurensing som kan fremme veksten av mikroorganismer. Etter store nedbørmengder kan det derfor bli dårligere badevannskvalitet. Man antar at badevannskvaliteten er tilfredsstillende to-tre dager etter at det kraftigste regnet har gitt seg.

Dyr og fugler

Badeplasser ved både fersk- og saltvann er ofte gunstige områder for gjess, spesielt i månedene juni-juli når de skifter deler av fjærdrakten og ikke kan fly. Mange badeplasser har gressdekke, og er dermed et attraktivt beiteområde for gjessene. Få rovdyr som rev og mink, samt at folk mater fugler på strendene, gir kanadagjess og andre gjess gode forhold.

Store mengder gåseavføring oppleves først og fremst uhygienisk. Det er ikke påvist en klar sammenheng mellom avføring og smitte til mennesker, men gress er bærere av bakterier som kan være smittsomme for mennesker. Det er derfor anbefalt å være forsiktig i omgang med avføring hos fuglene.

Badevett

Bading på sommeren gir for de fleste positiv innvirkning på helsa som glede, avkjøling og mosjon. Risikoen for å bli syk av badevannet er liten, men dersom badevannet har vært varmt over tid, har begrenset volum (f.eks. et tjern, lite vann) eller det er synlig algevekst eller fugleavføring i vannet, øker risikoen.

Derfor bør eldre personer, personer med nedsatt immunforsvar og foreldre til barn huske på følgende:

- Unngå inntak av vann og avføring. Voksne bør føre tilsyn med barn, og bidra til å unngå at de drikker vannet eller får gåseavføring i seg.
- Utfør håndhygiene før inntak av mat, etter bading.
- Unngå å bade med åpne sår.

På spesielt varme somre kan det forekomme fare for infeksjoner med spesielt skadelige bakterier som gir alvorlig hudinfeksjon. Risikoen gjelder spesielt personer med påvist immunsvikt, eldre personer eller personer med leversykdom eller hemokromatose.

For å unngå slike infeksjoner bør følgende råd følges:

- Dekk åpne sår med heldekkende, vanntett plaster
- Bruk badesko for å unngå sår under bading
- Skyll kroppen med rent ferskvann etter sjøbad
- Ta korte bad og tørke deg grundig med rent håndkle etter bading.
- Alle som bader med sår eller pådrar seg et sår under bading bør følge med på eventuell forverring av såret og raskt ta kontakt med lege ved tegn til sårinfeksjon, feber eller nedsatt allmenntilstand. Gi beskjed til legen at du har badet. En eventuell infeksjon vil oftest vise seg i løpet av ett til to døgn.

Kontroll av badevannet

Miljørettet helsevern i Grenland startet denne uken med prøvetaking av badevann ved utvalgte strender i kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien. Resultatene publiseres på kommunenes hjemmesider. Det vil bli tatt badevannsprøver ca. hver 14. dag gjennom fra uke 24 til uke 34. Dersom prøvene viser uakseptable verdier vurderes varsling med fraråding om bading og det tas umiddelbart nye prøver av badevannet, og badeplassen vil bli vurdert stengt.